

WERYFIKACJA UPRAWNIEŃ I PRAWA PACJENTA

WERYFIKACJA UPRAWNIENÍ

- **Od 1.01.2013 roku** pacjenci nie muszą mieć ze sobą dokumentów potwierdzających ubezpieczenie;
- Weryfikacji uprawnień świadczeniobiorców dokonuje się online w systemie elektronicznej Weryfikacji Uprawnień Świadczeniobiorców (eWUŚ);
- System pozwala na sprawdzenie, czy osoba korzystająca ze świadczeń zdrowotnych jest ubezpieczona **na podstawie jej numeru PESEL i dokumentu potwierdzającego tożsamość**;
- W przypadku noworodków i niemowląt do trzeciego miesiąca życia podawany jest PESEL rodziców.

„CZERWONY EWUŚ”

Po otrzymaniu informacji o **braku ubezpieczenia** pacjent może:

- przedstawić jeden z dotychczasowych dokumentów papierowych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej (np. druk ZUS RMUA);
- złożyć oświadczenie o przysługującym mu prawie do korzystania z opieki zdrowotnej.

„CZERWONY EWUŚ”

Jeżeli późniejsza **weryfikacja** wykaze, że pacjent złożył oświadczenie o przysługującym prawie do świadczeń opieki zdrowotnej, pomimo że **nie posiadał takiego prawa** (i nie dokonał wstecznego zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego) będzie musiał **zwrócić Funduszowi koszty świadczeń**, które nie wchodzą w zakres podstawowej opieki zdrowotnej (leki, wyroby medyczne, wizyty u lekarzy specjalistów).

PRAWA PACJENTA

AKTY REGULUJĄCE PRAWA PACJENTA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn.zm.);
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2190 z późn.zm);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2016 r., poz.1146 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2019 r. poz. 1127 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. z 2019 r., poz. 965);
- ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 916);
- ustawa z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 2193 z późn. zm.);

AKTY REGULUJĄCE PRAWA PACJENTA

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U. z 2015 r., poz. 2069);
- ustawa z dnia 10 maja 2018 r. r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1781);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz.U. z 2017 r., poz. 1824 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 1569);
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2017 r. Nr 3, poz. 2119 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U. z 2019 r. poz. 473);
- przepisy Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie rozpatrywania skarg i wniosków w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Jakie prawa przysługują pacjentowi?

Podstawę praw pacjenta stanowi **Konstytucja z 2 kwietnia 1997 r.**, która gwarantuje każdemu prawo do ochrony życia i zdrowia, ochronę przed eksperymentami medycznymi, wolność i nietykalność osobistą oraz równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Lekarze mają strasznie trudną pracę

Bo gdy pacjent umrze, to ich wina. Gdy przeżyje, tu cud.

Pacjent osoba korzystająca ze świadczeń opieki zdrowotnej, niezależnie od tego czy jest zdrowa czy chora.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

- które odpowiadają wymaganiom **aktualnej wiedzy medycznej**
- udzielane są według przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych, procedury ustalającej **kolejność dostępu** do tych świadczeń
- są **natychmiast udzielane** ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia
- udzielane są z **należyłą starannością**, w warunkach spełniających wymagania fachowe i sanitarne
- przy udzielaniu których osoby wykonujące zawód medyczny kierują się **zasadami etyki zawodowej**

- Pacjent ma prawo do natychmiastowego otrzymania pomocy medycznej w stanach nagłych bez skierowania.
- **Stan nagły** to stan polegający na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu, uszkodzenie ciała lub utrata życia.
- Taki stan wymaga podjęcia natychmiastowych medycznych czynności ratunkowych.
- Prawo do natychmiastowej pomocy medycznej ma także kobieta **w przypadku porodu**.

PRAWO DO INFORMACJI

- do **wszelkich informacji o swoim stanie zdrowia**, wynikach przeprowadzonych badań, rozpoznaniu (diagnozie) i rokowaniu na przyszłość;
- do **dokładnego wyjaśnienia** proponowanego sposobu diagnozowania i leczenia, łącznie z określeniem stopnia ryzyka z tym związanego;
- do informacji o skuteczności i przydatności leczenia lub ich braku;
- do informacji o jego pielęgnacji i zabiegach pielęgniarstwach.

PRAWO DO INFORMACJI

- To **pacjent decyduje, komu** (rodzinie, przyjaciołom, znajomym, mediom) **i jakie** informacje o jego zdrowiu mogą być przekazywane.
Może również nie upoważnić nikogo.
- Pacjent, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do informacji w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego udzielenia świadczenia zdrowotnego.

PRAWO DO INFORMACJI

Pacjent **ma prawo rezygnować z informacji** o swojej sytuacji zdrowotnej.

Pacjent musi wyraźnie wskazać z jakich informacji rezygnuje. Może zrezygnować ze wszystkich albo tylko z niektórych informacji.

Several white diagonal lines of varying lengths and thicknesses are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

**Pacjent ma prawo do informacji
o swoich prawach.**

Informacja taka powinna być
umieszczona w miejscu
dostępnym dla pacjenta.

Several thin, white, parallel diagonal lines are located in the bottom right corner of the slide, extending from the right edge towards the center.

PRAWO DO ZGŁASZANIA DZIAŁAŃ NIEPOŻĄDANYCH PRODUKTÓW LECZNICZYCH

Pacjent ma prawo zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu, **działania niepożądanego produktu leczniczego.**

Several white lines of varying lengths and angles are positioned in the bottom right corner of the slide, creating a modern, abstract graphic element.

PRAWO DO TAJEMNICY INFORMACJI

Tajemnicą objęte są wszystkie informacje o stanie zdrowia pacjenta, diagnozach, rokowaniu, przeprowadzonych czynnościach diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz wszelkie inne informacje z nim związane, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu medycznego.

WYJĄTKI:

- gdy zachowanie tajemnicy może stanowić **niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia** pacjenta lub innych osób
- gdy zachodzi potrzeba przekazania informacji o pacjencie **innym osobom wykonującym zawód medyczny** uczestniczącym w udzielaniu świadczeń
- pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy
- postępowanie przed Wojewódzką **Komisją do spraw Orzekania O Zdarzeniach Medycznych**
- gdy tak stanowią przepisy innych ustaw (np. choroby **zakaźne**, przeszczepy, zaburzenia psychiczne itp.)

PRAWO DO TAJEMNICY INFORMACJI

- Osoby wykonujące zawód medyczny są związane tajemnicą **również po śmierci pacjenta**, chyba że zgodę na ujawnienie tajemnicy wyrazi osoba bliska.
- Zwolnienia z tajemnicy nie stosuje się, jeśli ujawnieniu tajemnicy sprzeciwi się inna osoba bliska.

Wyjawienie informacji o stanie zdrowia pacjenta osobie nieuprawnionej stanowi naruszenie tajemnicy zawodowej i podlega sankcjom karnym w postaci kary grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia **wolności do lat 2**.

PRAWO DO WYRAŻENIA ZGODY NA UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

PRAWO DO WYRAŻENIA ZGODY NA UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Zgoda może być wyrażona ustnie, pisemnie albo poprzez takie zachowanie pacjenta, które nie budzi wątpliwości co do podjętej decyzji.

W przypadku zabiegu operacyjnego lub zastosowania leczenia albo metod diagnozowania stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta – pacjent wyraża zawsze pisemną zgodę.

Świadoma zgoda!

PRAWO DO WYRAŻENIA ZGODY NA UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Kto wyraża zgodę:

- osoba pełnoletnia, małoletni, który **ukończył 16 lat**,
- przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody
- pacjent małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznanieniem, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.

PRAWO DO POSZANOWANIA INTYMNOŚCI I GODNOŚCI PACJENTA

- Pacjent ma prawo być przyjmowany przez lekarza **pojedynczo** i mieć zapewnione warunki przygotowania się do badania **w zasłoniętym miejscu**;
- Pacjentowi w trakcie udzielania świadczenia zdrowotnego **może towarzyszyć bliska mu osoba** (z wyjątkiem zagrożenia epidemicznego- odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej);

PRAWO DO POSZANOWANIA INTYMNOŚCI I GODNOŚCI PACJENTA

- W trakcie udzielania świadczenia zdrowotnego mogą być obecne tylko te **osoby, które są niezbędne** ze względu na rodzaj świadczenia.
- Uczestnictwo, a także obecność innych osób wymaga zgody pacjenta.
- Fakt bycia osobą wykonującą zawód medyczny nie upoważnia do obecności w trakcie udzielania świadczenia lub wchodzenia do pomieszczenia, w którym jest udzielane świadczenie.

PRAWO DO POSZANOWANIA INTYMNOŚCI I GODNOŚCI PACJENTA

Prawo do poszanowania godności
obejmuje także prawo do umierania
w spokoju i godności.

Pacjent znajdujący się w stanie
terminalnym ma prawo do świadczeń
zdrowotnych zapewniających
łagodzenie bólu i innych cierpień.

PRAWO DO DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ

PRAWO DO DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ

- Pacjent ma prawo do **dostępu do dokumentacji** medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.
- Dane zawarte w dokumentacji medycznej **podlegają ochronie**.
- Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej przez pacjenta.
- Po śmierci pacjenta, prawo wglądu w dokumentację medyczną ma osoba upoważniona przez pacjenta za życia.

PRAWO DO ZGŁOSZENIA SPRZECIWU WOBEC OPINII/ORZECZENIA LEKARZA

PRAWO DO ZGŁOSZENIA SPRZECIWU WOBEC OPINII/ORZECZENIA LEKARZA

- Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy mogą wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia jeżeli mają one **wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta** wynikające z przepisów prawa.
- Sprzeciw wnosi się do **Komisji Lekarskiej** działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, za pośrednictwem Rzecznika Praw Pacjenta, w terminie 30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia przez lekarza orzekającego o stanie zdrowia pacjenta.
- Sprzeciw wymaga **uzasadnienia**, w tym wskazania przepisu prawa, z którego wynikają prawa lub obowiązki.

PRAWO DO POSZANOWANIA ŻYCIA PRYWATNEGO I RODZINNEGO

- Pacjent podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami.
- Pacjent ma prawo do odmowy kontaktu z innymi osobami.
- Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej (koszty ponosi pacjent).

PRAWO DO OPIEKI DUSZPASTERSKIEJ

PRAWO DO OPIEKI DUSZPASTERSKIEJ

- Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma prawo do **opieki duszpasterskiej**.
- W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia podmiot leczniczy obowiązany jest umożliwić pacjentowi **kontakt z duchownym** jego wyznania.
- Podmiot leczniczy ponosi koszty realizacji praw pacjenta.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z UPRAWNIENÍ

- każda kobieta, w ciąży i jej rodzina (w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę),
- rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko (ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo z nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu),
- kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu,
- kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych,
- kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu:
 - poronienia,
 - urodzenia dziecka martwego,
 - urodzenia dziecka niezdolnego do życia,
 - urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

JAK SKORZYSTAĆ Z UPRAWNIENÍ

- **zaświadczenie**, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu.
- **zaświadczenie** o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu
- **wystawia** lekarz ubezpieczenia zdrowotnego:
 - ✓ który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii;
 - ✓ lekarz podstawowej opieki zdrowotnej;
 - ✓ specjalista w dziedzinie pediatrii.

UPRAWNIENIA

- diagnostyka prenatalna;
- świadczenia opieki zdrowotnej z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i leczenia szpitalnego, w tym zabiegi wewnątrzmaciczne;
- wsparcie psychologiczne;
- rehabilitacja lecznicza;
- zaopatrzenie w wyroby medyczne;
- opieka paliatywna i hospicyjna;
- poradnictwo laktacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem matek dzieci urodzonych przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży lub urodzonych z masą urodzeniową poniżej 2500 g.